

สทที่เอกสารโบราณประเภท E ๕๖๓ 259 / 2566
1862

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการกรม ส่วนช่วยอำนวยความสะดวก โทร. โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๔๘๐๖ โทร. ๒๓๓๘
ที่ สลก ๒๕๖๖ วันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๖๖

เรื่อง การประชุมคณะรัฐมนตรี วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ ๕๖๓ 2141 / ๑๙๖๖

เรียน ผู้บริหารกรม

สำนักงานเลขาธิการกรม ขอส่งสรุปผลการประชุมคณะรัฐมนตรี วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ ดังนี้

เรื่องที่เกี่ยวข้องกับกรมชลประทาน และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- เรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันในท้องที่ตำบลลำปูล อำเภอยักษ์ภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พ.ศ.
- เรื่อง แนวทางการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ (พื้นที่เพิ่มเติม)
- เรื่อง ขออนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรโครงการโคบาลชายแดนใต้ของกรมปศุสัตว์
- เรื่อง ขอความเห็นชอบกู้ยืมเงินเพื่อสำรองเพื่อสภาพคล่องขององค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย
- เรื่อง รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๕ และรายงานผลการติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๓
- เรื่อง ขออนุมัติดำเนินโครงการอ่างเก็บน้ำแม่ตาช้าง จังหวัดเชียงราย
- เรื่อง ขอความเห็นชอบให้กรมป่าไม้ส่งมอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเสื่อมโทรม "ป่าสวนเมี่ยง" เนื้อที่ประมาณ ๓๖๑ ไร่ ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นำไปดำเนินการตามกฎหมายปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดมติผลการประชุมคณะรัฐมนตรี ฉบับวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้ที่ <http://www.thaigov.go.th>

(นางภนิดารัสมิ เกษสุขสมวงษ์)

ผอ.ป.ล.ก. ปฏิบัติราชการแทน ลน.ก.

-ทราบ

- 3 มี.ค. 2566

- เรียน พล.ต.อ. พล.ต.ท. พล.ต.อ. พล.ต.อ. พล.ต.อ.
และหัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป
เพื่อทราบ

(นายธนศรี สมบูรณ์)

ผส.บอ.

- ๙ มี.ค. ๒๕๖๖

เรื่องที่เกี่ยวข้องกับกรมชลประทาน และกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๑. เรื่อง ร่างพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันในท้องที่ตำบลก้ามปู อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พ.ศ.

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติดังนี้

๑. อนุมัติหลักการร่างพระราชกฤษฎีกาถอนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกันในท้องที่ตำบลก้ามปู อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม พ.ศ. ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา แล้วดำเนินการต่อไปได้

๒. ให้กระทรวงมหาดไทยรับความเห็นของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

๓. ให้สำนักงานศาลยุติธรรมรับความเห็นของสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไปพิจารณาดำเนินการต่อไปด้วย

ทั้งนี้ ร่างพระราชกฤษฎีกาที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ เป็นการถอนสภาพที่ดินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับพลเมืองใช้ร่วมกัน ในท้องที่ตำบลก้ามปู อำเภอพยัคฆภูมิพิสัย จังหวัดมหาสารคาม เนื้อที่ประมาณ ๓๐ ไร่ ๓๕ ตารางวา ซึ่งปัจจุบันราษฎรได้เลิกใช้ประโยชน์ที่ดินแปลงนี้ทั้งแปลงแล้ว เพื่อมอบหมายให้สำนักงานศาลยุติธรรมใช้เป็นที่ดินที่ทำการศาลแขวงพยัคฆภูมิพิสัย (จังหวัดมหาสารคาม) พร้อมทั้งพักและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ

๒. เรื่อง แนวทางการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ (พื้นที่เพิ่มเติม)

คณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบดังนี้

๑. รับทราบรายงานผลการศึกษาแนวทางการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ตามที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ

๒. ส่วนการขอความเห็นชอบในหลักการให้กระทรวงยุติธรรมและการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยร่วมกันขับเคลื่อนการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมนั้น เป็นเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของกระทรวงยุติธรรมและการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยที่จะพิจารณาดำเนินการประสานความร่วมมือกันโดยต้องปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ตามความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๓. ให้กระทรวงยุติธรรม กระทรวงอุตสาหกรรม (การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย) กระทรวงมหาดไทย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานประมาณ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงาน ก.พ.ร. และการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และข้อสังเกตของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไปประกอบการพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งรับความเห็นของกระทรวงคมนาคมไปดำเนินการด้วย

สาระสำคัญของเรื่อง

ยธ. รายงานว่า

๑. ยธ. ร่วมกับสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ทำการศึกษาทบทวนความเป็นไปได้ในการดำเนินโครงการนิคมฯ โดยเพิ่มการศึกษาแนวทางการดำเนินการจัดตั้งนิคมฯ ในลักษณะการร่วมดำเนินการกับภาคเอกชนและการขยายผลการศึกษาพื้นที่นิคมฯ ไปยังพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ พร้อมนำความเห็น ข้อสังเกต และข้อเสนอแนะของหน่วยงานต่าง ๆ มาประกอบการพิจารณาซึ่งโครงการจัดตั้งนิคมฯ เป็นกรอบแนวคิดการพัฒนาระบบพัฒนาพฤตินิสัย โดย ยธ. ร่วมกับ กนอ. ในการสร้างงาน สร้างอาชีพ และคืนคนดีสู่สังคมอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ ยธ. (กรมราชทัณฑ์) จะดำเนินการคัดเลือกผู้เข้าร่วมโครงการรองรับระบบงานภาคินิคมอุตสาหกรรมและเตรียมความพร้อมทักษะอาชีพของผู้ต้องขังตั้งแต่อยู่ในเรือนจำ และ กนอ. จะประสานสถานประกอบการในการกำกับดูแล ของ กนอ. สถานประกอบการหรือ

นิคมอุตสาหกรรมที่ยังมีพื้นที่เหลือในการเข้าร่วมโครงการทั้งในส่วนของการพัฒนาทักษะแรงงานและการพัฒนาเป็นแรงงานทางเลือกเพื่อขับเคลื่อนให้แนวคิดและนโยบายโครงการจัดตั้งนิคมฯ ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม สาระสำคัญสรุปได้ ดังนี้

ประเด็น	ผลการศึกษาแนวทางการจัดตั้งนิคมฯ
(๑) รูปแบบของนิคมฯ	<p>(๑.๑) จัดตั้งนิคมฯ โดยใช้ที่ราชพัสดุในลักษณะร่วมดำเนินการกับ กนอ. โดยให้ กนอ. เป็นผู้พัฒนาพื้นที่โดยจัดหาที่ราชพัสดุแล้วนำมาพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานและเปิดพื้นที่ให้สถานประกอบการเช่าใช้ประกอบการ หรือเป็นการเปิดเชิญชวนเอกชนผู้สนใจมาเช่าพื้นที่เป็นค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์พื้นที่ในระยะยาวโดยอาจมีสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เพื่อจูงใจหากมีการจ้างงานผู้พันโทหรือผู้ถูกคุมประพฤติที่อยู่ระหว่างพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษ</p> <p>(๑.๒) จัดตั้งนิคมฯ โดยใช้พื้นที่เอกชน ประกาศเชิญชวนเอกชนมาร่วมลงทุน โดยเอกชน นำที่ดินของเอกชนมาพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานและเปิดพื้นที่ให้สถานประกอบการเช่าใช้ประกอบการเป็นรายได้ตอบแทนให้กับเอกชนผู้ลงทุน โดยรัฐไม่ต้องเป็นผู้จัดหาที่ดิน และแหล่งเงินทุนในการก่อสร้าง ซึ่งอาจมีการให้สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เพื่อจูงใจหากมีการจ้างงานผู้พันโทหรือผู้ถูกคุมประพฤติที่อยู่ระหว่างพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษสำหรับผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมด้วย ทั้งนี้ หากสามารถเชิญชวนเอกชน นักพัฒนาอสังหาริมทรัพย์นิคมอุตสาหกรรมมาลงทุนได้ก็อาจไม่จำเป็นต้องเป็นภาระงบประมาณภาครัฐในการดำเนินการ</p> <p>(๑.๓) จัดตั้งนิคมฯ ในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมเดิม โดยใช้พื้นที่เดิมที่มีอยู่แล้วในการเปิดให้ใช้ประโยชน์ในพื้นที่ว่างที่ยังเหลืออยู่ และยังไม่มีการประกอบกิจการมาจับจอง ทั้งนี้ อาจใช้การเปิดเขตพื้นที่พิเศษภายในนิคมอุตสาหกรรมเพื่อพัฒนาเป็นเขตอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ เฉพาะ รวมทั้งให้สิทธิประโยชน์แก่ผู้ประกอบการเพื่อจูงใจในการเข้ามาลงทุนในนิคมฯ</p> <p>(๑.๔) จัดตั้งเขตอุตสาหกรรมภายในพื้นที่เรือนจำ โดยขอใช้ที่ดินราชพัสดุของเรือนจำซึ่งอยู่ในความดูแลของกรมราชทัณฑ์ แต่ยังมีขนาดไม่เพียงพอที่จะจัดตั้งเป็นนิคมอุตสาหกรรม โดย ยธ. จะเป็นผู้ขอใช้ที่ราชพัสดุจากกรมธนารักษ์แล้วเชิญชวนเอกชนมาร่วมลงทุน โดยรัฐจะเป็นผู้ลงทุนด้านพื้นที่ การก่อสร้างอาคาร และพื้นที่พักอาศัยสำหรับดูแลผู้กระทำผิดและให้เอกชนเป็นผู้ลงทุนเครื่องจักร วิธีการผลิต และแหล่งรับซื้อผลิตภัณฑ์ หรือหากมีผู้ประกอบการรายใดพร้อมลงทุนทั้งหมดอาจเป็นการร่วมลงทุนในรูปแบบอื่น ๆ</p> <p>(๑.๕) จัดตั้งเขตอุตสาหกรรมเกษตร โดยนำพื้นที่ซึ่งยังไม่เพียงพอต่อการจัดตั้งเป็นนิคมอุตสาหกรรมแต่สามารถพัฒนาพื้นที่เหลือใช้ของเรือนจำต่าง ๆ ให้เป็นพื้นที่เกษตรกรรมโดยเน้นที่การพัฒนาเกษตรสมัยใหม่ที่ใช้พื้นที่น้อยแต่มีมูลค่าสูง</p> <p>(๑.๖) จัดตั้งเขตอุตสาหกรรมเชิงท่องเที่ยวและสุขภาพ โดยนำพื้นที่ซึ่งยังไม่เพียงพอต่อการจัดตั้งเป็นนิคมอุตสาหกรรมแต่มีศักยภาพที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ซึ่งสามารถเชิญชวนบุคคลภายนอกมาเยี่ยมชมหรือประกอบกิจกรรมเชิงสนทนาการต่าง ๆ ในพื้นที่ได้ และหากมีผู้สนใจมาเยี่ยมชมเพียงพอจะสามารถช่วยเพิ่มรายได้ให้กับนิคมอุตสาหกรรมในด้านการท่องเที่ยว รวมทั้งยังช่วยเพิ่มศักยภาพด้านการฝึกอาชีพให้กับผู้กระทำผิดในส่วนที่เป็นอาชีพค้าขายและอาชีพบริการได้ด้วย</p> <p>(๑.๗) จัดตั้งเขตอุตสาหกรรมราชทัณฑ์ในพื้นที่เอกชน อาจสามารถดำเนินการในลักษณะของบ้านกึ่งวิถีหรือสถานที่พักพิงดูแลผู้ถูกคุมประพฤติในระหว่างพักการลงโทษและลดวันต้องโทษในพื้นที่เอกชนได้โดยไม่จำเป็นจะต้องมีการลงทุนของรัฐเพิ่ม</p>

<p>(๒) หลักเกณฑ์และองค์ประกอบของนิคมฯ</p>	<p>(๒.๑) ใช้การลงทุนร่วมกับภาคธุรกิจเอกชน เพื่อให้สามารถเลี้ยงตัวเองได้โดยพึ่งพางบประมาณภาครัฐให้น้อยที่สุด และบริหารจัดการองค์การโดยการเก็บค่าบริการบริหารพื้นที่ในระยะยาว รวมทั้งใช้การสนับสนุนภาครัฐให้เกิดแรงจูงใจของภาคธุรกิจในการร่วมลงทุน</p> <p>(๒.๒) คัดเลือกผู้ประกอบการธุรกิจที่เน้นนวัตกรรม แรงงานใช้ฝีมือ และรูปแบบธุรกิจสมัยใหม่ เพื่อช่วยสร้างงานสร้างอาชีพสุจริตที่มีรายได้เพียงพอให้กับผู้พ้นโทษเป็นทุนตั้งต้นมากกว่าที่จะจูงใจผู้ประกอบการโดยกดค่าจ้างแรงงานให้ต่ำหรือใช้แรงงานไร้ฝีมือในสถานประกอบการ</p> <p>(๒.๓) จัดองค์ประกอบพื้นที่ อาจใช้พื้นที่การฝึกตั้งแต่เป็นผู้ต้องขังภายในแดนควบคุมและจัดพื้นที่นิคมฯ นอกแดนควบคุมเพื่อรองรับผู้พ้นโทษหรือผู้ถูกคุมประพฤติที่อยู่ระหว่างพักการลงโทษหรือลดวันต้องโทษ โดยควรมีการจัดหาที่พักอาศัยเป็นที่พักพิงให้กับผู้กระทำผิดในระหว่างที่เข้าฝึกงานและทำงานภายในนิคมฯ ด้วย</p> <p>(๒.๔) จัดพื้นที่สำหรับการฝึกอาชีพค้าขายและอาชีพบริการอิสระต่าง ๆ ในพื้นที่นิคมฯ ที่มีจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการมากเพียงพอหรือเป็นนิคมอุตสาหกรรมเพื่อการท่องเที่ยว เพื่อให้บริการภายในนิคมอุตสาหกรรมและส่งเสริมทักษะอาชีพด้านการประกอบอาชีพอิสระ โดยอาจมีการสนับสนุนเงินทุนประกอบอาชีพให้ด้วย</p> <p>(๒.๕) ยธ. (กรมราชทัณฑ์) จะเตรียมความพร้อมตั้งแต่การคัดกรองและฝึกอาชีพผู้ต้องขังให้สอดคล้องกับความต้องการแรงงาน รวมทั้งการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัว โดยจัดให้มีศูนย์เตรียมความพร้อมฝึกทักษะฝีมือแรงงานรองรับในช่วงเตรียมความพร้อมและพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานก่อนปล่อยตัว รวมทั้งพยายามส่งตัวผู้ต้องขังที่มีความประพฤติดี และต้องการประกอบอาชีพสุจริตให้ออกมาทำงานในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมผ่านการพักการลงโทษกรณีพิเศษ ซึ่งจะส่งผลให้มีผู้ต้องขังในเรือนจำลดน้อยลงโดยอาจใช้อุปกรณ์ควบคุมตัวอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Monitoring: EM)</p>
<p>(๓) มาตรการและสิทธิประโยชน์เพื่อสร้างแรงจูงใจในการลงทุนในนิคมฯ</p>	<p>(๓.๑) สิทธิประโยชน์ทางภาษีทั้งในส่วนของสิทธิประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล สิทธิประโยชน์ในการลดหย่อนภาษีเงินได้ สิทธิประโยชน์ในการลดภาษีการนำเข้าเครื่องจักรสำหรับเข้าร่วมโครงการ และสิทธิการลดหย่อนภาษีเพิ่มเติมสำหรับค่าใช้จ่ายในการจ้างงานผู้ต้องขังหรือผู้พ้นโทษ</p> <p>(๓.๒) สนับสนุนส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนหรือวิสาหกิจขนาดย่อมในการผลิตสินค้าเครื่องอุปโภคบริโภคเพื่อจำหน่ายให้กับเรือนจำ หรือการผลิตสินค้าเพื่อใช้ในหน่วยงานของรัฐ โดยผ่านช่องทางการจัดซื้อแบบเฉพาะเจาะจงผ่านหน่วยงานของรัฐได้ หรือสิทธิการนำสินค้าและผลิตภัณฑ์มาเข้าร่วมโครงการสวัสดิการของรัฐ</p> <p>(๓.๓) สนับสนุนด้านพื้นที่ การก่อสร้างอาคาร และพื้นที่พักอาศัยสำหรับดูแลผู้กระทำผิดหรือการสนับสนุนด้านการจัดหาวัตถุดิบและการขนส่งโดยให้เอกชนเป็นผู้ลงทุนเครื่องจักร วิธีการผลิต และแหล่งรับซื้อผลิตภัณฑ์</p> <p>(๓.๔) สิทธิการใช้ประโยชน์พื้นที่กรณีเป็นกลุ่มธุรกิจที่มีข้อจำกัดในเรื่องพื้นที่ดำเนินการ ซึ่งลักษณะของพื้นที่เรือนจำบางแห่งเป็นพื้นที่ที่เหมาะสม เช่น กิจการคัดแยกขยะและโรงไฟฟ้าชีวมวล</p> <p>(๓.๕) สิทธิประโยชน์ในการจัดหาและฝึกอาชีพแรงงานสาขาขาดแคลนและช่างฝีมือ และสิทธิประโยชน์ในการสนับสนุนค่าใช้จ่ายด้านการจ้างแรงงานบางส่วนในระยะฝึกหัดงานและแรงงานยังขาดทักษะฝีมือ</p>
<p>(๔) องค์การในการบริหารจัดการ</p>	<p>ยธ. ได้เสนอขอจัดตั้งองค์การส่งเสริมการกลับคืนสู่สังคม ในลักษณะขององค์การมหาชน แทนการบริหารแบบส่วนราชการ เพื่อเป็นองค์การบริหารกลางมาทำหน้าที่ในการบริหาร</p>

	จัดการนิคมฯ และประสานการรับส่งต่อผู้ต้องขังและการดูแลผู้พ้นโทษ ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน (กพม.) เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ มีมติยังไม่เห็นควรให้จัดตั้งในขณะนี้ แต่เสนอให้มีการดำเนินการในรูปแบบหน่วยบริการรูปแบบพิเศษภายใต้สำนักงานปลัด ยธ.
(๕) พื้นที่นำร่องต้นแบบ	การลงพื้นที่สำรวจความพร้อมของเรือนจำ ๒๑ แห่ง พบว่ามีพื้นที่ซึ่งมีความพร้อมสูงมีศักยภาพและมีความเป็นไปได้ที่ดำเนินการโครงการนำร่องต้นแบบในทุกภูมิภาค ได้แก่ จังหวัดนครราชสีมา ลำพูน และสงขลา ซึ่งในระยะแรกอาจดำเนินการจัดตั้งนิคมฯ ภูมิภาคละ ๑ แห่ง และอาจพิจารณาหาพื้นที่ที่เหมาะสมก่อนดำเนินโครงการร่วมกับ กนอ. ต่อไป
(๖) การวิเคราะห์ความคุ้มค่าต้นทุนและผลประโยชน์	(๖.๑) การจัดตั้งศูนย์เตรียมความพร้อมฝึกทักษะฝีมือแรงงานรองรับในช่วงเตรียมความพร้อมและพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานก่อนปล่อยตัว การฝึกอบรมและการสูญเสียรายได้ภาครัฐจากการให้สิทธิประโยชน์ โดยจะมีงบประมาณการก่อสร้างและพัฒนาระบบสาธารณูปโภคเมื่อเทียบเคียงกับการก่อสร้างเรือนจำโครงสร้างเบาอยู่ที่ ๒๕ ล้านบาท โดยในส่วนของ การฝึกอบรมจะใช้งบประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี ซึ่งการสูญเสียรายได้ภาครัฐจากสิทธิประโยชน์การรับผู้พ้นโทษเข้าทำงานซึ่งเป็นสิทธิประโยชน์หลักที่สามารถคำนวณได้เป็นความสูญเสียรายได้ภาครัฐประมาณ ๙,๒๕๒ บาทต่อคนต่อปี ซึ่งต้องใช้งบประมาณภาครัฐในการดำเนินการ ในส่วนนี้หากสามารถส่งต่อผู้ต้องขังที่มีความประพฤติดีและต้องการประกอบอาชีพสุจริตให้ออกมาทำงานในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมผ่านการพักการลงโทษกรณีพิเศษ สามารถลดงบประมาณในการดูแลผู้ต้องขังได้โดยเฉลี่ยประมาณ ๒๑,๙๖๑ บาทต่อคนต่อปี จากการประเมินความคุ้มค่าพบว่า รูปแบบนิคมอุตสาหกรรมที่สามารถรองรับแรงงานผู้พ้นโทษได้มาก ยิ่งจะทำให้เกิดความคุ้มค่า โดยหากสามารถลดจำนวนผู้ต้องขังในเรือนจำได้ประมาณ ๒,๐๐๐ คนต่อการจัดตั้งนิคมฯ ๑ แห่ง จะสามารถประหยัดงบประมาณภาครัฐได้ถึง ๙๙.๙๕ ล้านบาท ภายในระยะเวลา ๕ ปี (๖.๒) การลงทุนในการจัดตั้งนิคมฯ พบว่า หากเป็นการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมในพื้นที่ซึ่งมีฐานอุตสาหกรรมและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ มีความน่าสนใจเพียงพอและหากสามารถเชิญชวนผู้ประกอบการเข้าลงทุนในนิคมอุตสาหกรรมเต็มพื้นที่จะมีรายได้จากการเข้าพื้นที่ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมในระยะยาวเกินกว่าต้นทุนการดำเนินการของ กนอ. (ใช้ตัวแบบการคำนวณในลักษณะเดียวกับการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม ขนาดพื้นที่ ๑,๕๐๐ ไร่ จะมีผลกำไรเกินกว่าต้นทุนประมาณ ๒ พันล้านบาท ภายใน ๓๐ ปี)

๓. เรื่อง ขออนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรโครงการโคบาลชายแดนใต้ของกรมปศุสัตว์

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักการจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้กรมปศุสัตว์ยืมเพื่อนำไปดำเนินการตามโครงการโคบาลชายแดนใต้ ของกรมปศุสัตว์ มีกำหนดชำระคืนภายใน ๗ ปี ระยะเวลาโครงการ พ.ศ. ๒๕๖๕ - ๒๕๗๒ โดยอนุมัติวงเงิน ทั้งสิ้น ๑,๕๖๖.๒๐ ล้านบาท แยกเป็นเงินยืมจำนวน ๑,๕๕๐ ล้านบาท และเงินจ่ายขาด ๑๖.๒๐ ล้านบาท ในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๐ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารโครงการโคบาลชายแดนใต้ ของกรมปศุสัตว์ เพื่อดำเนินการส่งเสริมอาชีพการเลี้ยงโคเนื้อที่สอดคล้องกับความจำเป็นและความต้องการของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) เสนอ

สาระสำคัญของเรื่อง

โครงการโคบาลชายแดนภาคใต้ ของกรมปศุสัตว์ เป็นหนึ่งในกิจกรรมของโครงการเมืองปศุสัตว์ภายใต้กรอบระเบียบเศรษฐกิจฮาลาลจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งโครงการเมืองปศุสัตว์ฯ ได้รับการอนุมัติหลักการจากคณะกรรมการยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (กพต.) ในการประชุม กพต. ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ และอนุมัติโครงการโคบาลชายแดนใต้ เป็นโครงการนำร่องภายใต้โครงการเมืองปศุสัตว์ฯ ในการประชุม กพต. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๕ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้

เกษตรกรเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ สร้างอาชีพที่เกี่ยวข้องในห่วงโซ่การผลิตโค สร้างพื้นที่ปลอดโรคปากและเท้าเปื่อย เพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงโคของเกษตรกรสู่มาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์ GFM/GAP และเพื่อเพิ่มปริมาณโค/ปรับปรุงสายพันธุ์ให้เหมาะสมกับความต้องการของตลาด โดยมีรายละเอียดโครงการ ดังนี้

ประเด็น	สาระสำคัญ
<p>การดำเนินงาน</p>	<p>แบ่งการดำเนินงานออกเป็น ๓ ระดับ</p> <p>๑. ระดับต้นน้ำ มีกิจกรรมสำคัญคือ ส่งเสริมอาชีพเลี้ยงโคเนื้อให้กลุ่มวิสาหกิจโคไทยในหมู่บ้าน จำนวน ๑,๐๐๐ กลุ่ม ในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ (จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดนราธิวาส จังหวัดสตูล และจังหวัดสงขลา) จัดทำคอกกลางในหมู่บ้านแห่งละ ๑ คอก สำหรับเลี้ยงแม่โคพื้นเมืองกลุ่มละ ๕๐ ตัว เพื่อผลิตโคลูกผสมไทยทาจ และปลูกพืชอาหารสัตว์ จำนวน ๒๐ ไร่ (หญ้าสยาม หญ้าแพงโกล่า หญ้าซิกแนล หญ้าเนเปียร์ และข้าวโพด)</p> <p>แบ่งการดำเนินงานออกเป็น ๓ ระยะ ดังนี้</p> <p>๑.๑ ระยะนำร่อง เกษตรกร ๖๐ กลุ่ม แม่โคพื้นเมือง ๓,๐๐๐ ตัว</p> <p>๑.๒ ระยะที่ ๒ เกษตรกร ๔๔๐ กลุ่ม แม่โคพื้นเมือง ๒๒,๐๐๐ ตัว</p> <p>๑.๓ ระยะที่ ๓ เกษตรกร ๕๐๐ กลุ่ม แม่โคพื้นเมือง ๒๕,๐๐๐ ตัว</p> <p>โดยการดำเนินกิจกรรมระดับต้นน้ำ ใช้เงินยืมจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ในการจัดหาปัจจัยการผลิตตามที่กำหนดในโครงการ</p> <p>๒. ระดับกลางน้ำ มีกิจกรรมสำคัญคือ จัดตั้งศูนย์ผลิตอาหารสัตว์ (Feed Center) เพื่อส่งเสริมการปลูกพืชอาหารสัตว์คุณภาพดี การแปรรูปอาหารสัตว์ และอาหารผสมครบส่วน (TMR) เพื่อลดต้นทุนอาหารสัตว์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้และเพิ่มประสิทธิภาพการเลี้ยงโคขุน จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่</p> <p>๒.๑ โรงผลิตอาหารสัตว์ อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี ดำเนินงานโดยภาคเอกชน รับผิดชอบส่งเสริมการปลูกพืชอาหารสัตว์และแปรรูปอาหารสัตว์คุณภาพดีจำหน่ายในพื้นที่จังหวัดปัตตานี และจังหวัดยะลา</p> <p>๒.๒ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์สตูล อำเภอควนกาหลง จังหวัดสตูล ดำเนินงานโดยกรมปศุสัตว์ รับผิดชอบส่งเสริมการปลูกพืชอาหารสัตว์และแปรรูปอาหารสัตว์คุณภาพดีจำหน่ายในพื้นที่จังหวัดสตูล และจังหวัดสงขลา</p> <p>๒.๓ ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาหารสัตว์นราธิวาส อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ดำเนินงานโดยกรมปศุสัตว์ รับผิดชอบส่งเสริมการปลูกพืชอาหารสัตว์และแปรรูปอาหารสัตว์คุณภาพดีจำหน่ายในพื้นที่จังหวัดนราธิวาส</p> <p>๓. ระดับปลายน้ำ มีกิจกรรมสำคัญคือ ส่งเสริมร้านตัดแต่ง แปรรูปและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เนื้อโค (Butcher Shop) จำนวน ๕ แห่ง (จังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส สงขลา และสตูล) ดำเนินการโดยกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ใช้เงินลงทุนของกลุ่มเองหรือกลุ่มชอ กู้ยืมเงินโดยตรงจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร</p>
<p>ระยะเวลาดำเนินการ</p>	<p>๗ ปี นับตั้งแต่วันที่กรมปศุสัตว์ได้รับเงินยืมจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรโดยแบ่งระยะเวลาการดำเนินงานออกเป็น ๓ ช่วงเวลา ดังนี้</p> <p>ช่วงปีที่ ๑ - ๒ : คณะอนุกรรมการขับเคลื่อนโครงการฯ ระดับจังหวัดคัดเลือกหมู่บ้านที่มีความพร้อมและสมัครใจเข้าร่วมโครงการฯ รวมกลุ่มสมาชิกในหมู่บ้านไม่น้อยกว่า ๑๐ คน จัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจโคไทย โดยมีคณะกรรมการหมู่บ้านเป็นกลไกขับเคลื่อนในระดับหมู่บ้าน มีกิจกรรมสำคัญประกอบด้วย</p> <p>๑. กลุ่มวิสาหกิจโคไทยจัดหาพื้นที่ประมาณ ๑-๒ ไร่ สำหรับสร้างคอกกลางประจำหมู่บ้าน จำนวน ๑ คอก รongรับแม่โคของโครงการที่จะนำไปเลี้ยงกลุ่มละ ๕๐ ตัว</p>

	<p>และจ้างเจ้าหน้าที่ฟาร์มซึ่งเป็นสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจโคไทยเพื่อดูแลแม่โคในคอกกลาง</p> <p>๒. กลุ่มวิสาหกิจโคไทยจัดหาพื้นที่สำหรับปลูกพืชอาหารสัตว์ไม่น้อยกว่า ๒๐ ไร่ แบ่งเป็น</p> <p>๒.๑ พื้นที่ ๑๕ ไร่ สำหรับปลูกพืชอาหารสัตว์เลี้ยงโคในคอกกลาง ได้แก่ หญ้าสยาม หญ้าแพงโกล่า หญ้าซิกแนลเล็ย หรือหญ้าเนเปียร์ปากช่อง ๑</p> <p>๒.๒ พื้นที่ ๕ ไร่ สำหรับปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ตัดเป็นต้นข้าวโพดพร้อมฝัก หรือนำมาสับจำหน่ายแก่ศูนย์ผลิตอาหารสัตว์ (Feed Center) ที่กำหนดในโครงการ</p> <p>๓. เจ้าหน้าที่ฟาร์มเก็บรวบรวมมูลโคผลิตปุ๋ยอินทรีย์จำหน่าย</p> <p>ในช่วงนี้กลุ่มวิสาหกิจโคไทยจะมีรายได้จากจำหน่ายต้นข้าวโพดพร้อมฝักและปุ๋ยอินทรีย์เป็นเงินทุนหมุนเวียนสำหรับจ้างเจ้าหน้าที่ฟาร์มและบริหารคอกกลาง</p> <p>ทั้งนี้ การดำเนินงานจะอยู่ภายใต้การกำกับติดตามของหน่วยงานปกครองเป็นหลัก ได้แก่ ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง โดย ศอ.บต. ได้มอบหมายให้บัณฑิตอาสาพัฒนามาตุภูมิประจำหมู่บ้านดำเนินงานพัฒนา ร่วมกับกลุ่มวิสาหกิจโคไทยในหมู่บ้าน</p> <p>ช่วงปีที่ ๓ - ๖ : ในช่วงนี้นอกจากรายได้จากการจำหน่ายต้นข้าวโพดพร้อมฝัก และปุ๋ยอินทรีย์แล้ว กลุ่มวิสาหกิจโคไทยเริ่มมีรายได้จากการจำหน่ายลูกโคอายุ ๑๐ - ๑๒ เดือน น้ำหนัก ๑๕๐ - ๒๐๐ กิโลกรัม หรือกลุ่มวิสาหกิจโคไทยจะเลี้ยงโคขุนต่อให้ได้น้ำหนัก ๓๕๐ กิโลกรัม เพื่อเพิ่มมูลค่าของผลผลิตโคเนื้อ โดยจำหน่ายให้แก่กลุ่มเกษตรกรที่ดำเนินธุรกิจแปรรูปผลิตภัณฑ์เนื้อโค ได้แก่ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคเนื้อช่องเขต วิสาหกิจชุมชนโคเนื้อบ้านบุเกะจือฆา และกลุ่มวิสาหกิจโคแปลงใหญ่อำเภอละงู จังหวัดสตูล โดยกลุ่มวิสาหกิจโคไทยจะเริ่มมีกำไรในปีที่ ๓ ทั้งนี้ รายได้จากการจำหน่ายลูกโค รุ่นแรกให้เกษตรกรรายอื่นนำไปเลี้ยงต่อหรือรายได้จากการเลี้ยงโคขุนและรายได้อื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินกิจกรรมในคอกกลาง ให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนโคไทย นำส่งกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อคืนเงินกู้ในส่วนค่าใช้จ่ายอื่น ได้แก่ ค่าก่อสร้างคอกกลาง ค่าจัดทำแปลงพืชอาหารสัตว์ และค่าจ้างเจ้าหน้าที่ฟาร์ม</p> <p>ช่วงปีที่ ๗ : กลุ่มวิสาหกิจโคไทยเลี้ยงแม่พันธุ์โครุ่นแรกทุกตัวในคอกกลางหมู่บ้าน โดยมีคณะกรรมการหมู่บ้านกำกับดูแล เพื่อป้องกันการนำแม่พันธุ์โคไปจำหน่ายก่อนครบระยะเวลาโครงการ เมื่อครบระยะเวลา ๗ ปีแล้ว จึงจะจำหน่ายแม่พันธุ์โครุ่นแรกและให้นำเงินส่งคืนกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เพื่อคืนเงินกู้ยืมในส่วนค่าแม่พันธุ์โค</p>
<p>งบประมาณ</p>	<p>เงินงบประมาณจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร วงเงินทั้งสิ้น ๑,๕๖๖.๒๐ ล้านบาทแยกเป็นเงินยืม จำนวน ๑,๕๕๐ ล้านบาท (สำหรับเป็นค่าก่อสร้างโรงเรือน ค่าแม่โค ค่าจัดทำแปลงพืชอาหารสัตว์ ค่าจ้างเจ้าหน้าที่ฟาร์ม รวมกลุ่มละ ๑.๕๕ ล้านบาท) และเงินจ่ายขาด ๑๖.๒๐ ล้านบาท (สำหรับเป็นค่าฝึกอบรมเกษตรกร ค่าจ้างนักวิชาการประจำโครงการ และค่าติดตามการดำเนินโครงการ) โดยมีรายละเอียดการใช้จ่ายในแต่ละระยะของโครงการ ดังนี้</p> <p>๑. ระยะนำร่อง (๖๐ กลุ่มวิสาหกิจโคไทย) งบประมาณ ๙๔.๒๐ ล้านบาท เป็นเงินยืม ๙๓ ล้านบาท และเงินจ่ายขาด ๑.๒๐ ล้านบาท</p> <p>๒. ระยะที่ ๒ (๔๔๐ กลุ่มวิสาหกิจโคไทย) งบประมาณ ๖๙๐ ล้านบาท เป็นเงินยืม ๖๘๒ ล้านบาท และเงินจ่ายขาด ๘ ล้านบาท</p> <p>๓. ระยะที่ ๓ (๕๐๐ กลุ่มวิสาหกิจโคไทย) งบประมาณ ๗๘๒ ล้านบาท เป็นเงินยืม ๗๗๕ ล้านบาท และเงินจ่ายขาด ๗ ล้านบาท</p>

<p>แผนการใช้จ่ายเงิน และแผนส่งเงินคืน กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร</p>	<p>แผนการใช้จ่ายเงิน : กรมปศุสัตว์ขอเบิกจ่ายเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อนำเงินไปจ่ายให้แก่กลุ่มวิสาหกิจโคไทยโดยแบ่งการใช้งบประมาณเป็น ๓ ระยะ ตามแผนดำเนินการ (ระยะนำร่อง ระยะที่ ๒ และระยะที่ ๓)</p> <p>แผนส่งเงินคืน : ชำระคืนภายใน ๗ ปี โดยกรมปศุสัตว์จะนำเงินคืนที่ได้รับคืนจากกลุ่มวิสาหกิจโคไทยที่เข้าร่วมโครงการ ส่งคืนกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร แบ่งออกเป็น ๔ งวด ตั้งแต่ปีที่ ๔ - ๗ ของโครงการ ดังนี้</p> <p>งวดที่ ๑ ชำระคืนสิ้นปีที่ ๔ ส่งคืนเงินต้นร้อยละ ๒๕</p> <p>งวดที่ ๒ ชำระคืนสิ้นปีที่ ๕ ส่งคืนเงินต้นร้อยละ ๒๕</p> <p>งวดที่ ๓ ชำระคืนสิ้นปีที่ ๖ ส่งคืนเงินต้นร้อยละ ๒๕</p> <p>งวดที่ ๔ ชำระคืนสิ้นปีที่ ๗ ส่งคืนเงินต้นร้อยละ ๒๕</p>
--	---

โดยในครั้งนี้ กษ. นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติจัดสรรเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อดำเนินโครงการโคบาลชายแดนใต้ ของกรมปศุสัตว์ สำหรับการดำเนินโครงการฯ ในระดับต้นนำวงเงินทั้งสิ้น ๑,๕๖๖.๒๐ ล้านบาท ประกอบด้วย เงินที่ให้กลุ่มวิสาหกิจยืมโดยไม่คิดดอกเบี้ย จำนวน ๑,๕๕๐ ล้านบาท สำหรับนำมาลงทุน และเป็นค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงโค และเงินจ่ายขาด จำนวน ๑๖.๒๐ ล้านบาท สำหรับเป็นค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมเกษตรกร ค่าจ้างนักวิชาการประจำโครงการ และค่าติดตามประเมินผลโครงการ ทั้งนี้ คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรได้มีมติอนุมัติโครงการดังกล่าวในการประชุม ครั้งที่ ๘/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๕

๔. เรื่อง ขอความเห็นชอบกู้ยืมเงินเพื่อสำรองเพื่อสภาพคล่องขององค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) เสนอการกู้ยืมเงินเบิกเกินบัญชีเพื่อสำรองเพื่อสภาพคล่องทางการเงินขององค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย (อ.ส.ค.) โดยให้กระทรวงการคลังค้ำประกัน จำนวน ๒๕๐ ล้านบาท ระยะเวลา ๑ ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

สาระสำคัญ

๑. เดิมคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ เห็นชอบการกู้ยืมเงินเบิกเกินบัญชีของ อ.ส.ค. ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ระยะเวลา ๑ ปีตั้งแต่วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๕ ถึงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๖ โดยให้กระทรวงการคลังค้ำประกันจำนวน ๒๕๐ ล้านบาท และ อ.ส.ค. ได้ลงนามสัญญาเงินกู้เบิกเกินบัญชีกับธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๕ ซึ่งที่ผ่านมา อ.ส.ค. ได้มีการเบิกเงินเกินบัญชีเพื่อใช้จ่ายในช่วงระหว่างเดือนพฤษภาคม - กันยายน ๒๕๖๕ โดย ณ สิ้นเดือนกันยายน ๒๕๖๕ อ.ส.ค. คงเหลือเงินที่ยังไม่ได้ชำระจำนวน ๑๒๐,๕๗๙ บาท (อ.ส.ค. แจ้งอย่างไม่เป็นทางการว่าปัจจุบันได้ชำระเงินกู้คืนทั้งหมดเรียบร้อยแล้ว)

๒. อ.ส.ค. มีบทบาทด้านส่งเสริมการเลี้ยงโคนมให้แก่เกษตรกร รวมถึงการรับซื้อผลผลิตน้ำนมดิบจากเกษตรกรในราคาประกัน เพื่อนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์นมจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภค ซึ่งในช่วงที่ผ่านมา อ.ส.ค. ได้รับผลกระทบทางการเงินจากปัจจัยหลายประการ เช่น กำลังซื้อของผู้บริโภคและตัวแทนจำหน่ายผลิตภัณฑ์ลดลงเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-๑๙ การเกิดโรคติดต่อในโคกระบือ (ล้มปี สกิน) มีการปรับราคาวัตถุดิบและวัสดุที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์นมสูงขึ้น เนื่องจากมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๕ ให้ปรับราคาน้ำนมดิบเพิ่มขึ้น^๑ อีกทั้งปริมาณน้ำนมดิบจะสูงสุดในช่วงเดือนมีนาคมถึงพฤษภาคมของทุกปีซึ่งเป็นช่วงปิดภาคเรียน ทำให้มีผลิตภัณฑ์นมรอการจำหน่ายในคลังสินค้าเป็นจำนวนมาก ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บสินค้าเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ อ.ส.ค. ประสบปัญหาการขาดสภาพคล่องและบางช่วงเวลามีเงินสดไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายที่ต้องชำระเป็นประจำทุกเดือน เช่น จ่ายค่านมดิบให้แก่เกษตรกรประมาณเดือนละ ๒๒๐ ล้านบาท ถึง ๔๒๐ ล้านบาท เป็นต้น

๓. กษ. จึงเสนอเรื่องขอความเห็นชอบกู้ยืมเงินเพื่อสำรองเพื่อสภาพคล่องทางการเงินในวงเงิน ๒๕๐ ล้านบาท ในปีงบประมาณ ๒๕๖๖ อายุสัญญา ๑ ปี ตั้งแต่วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๖ ถึงวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๗ และขอให้กระทรวงการคลังค้ำประกันการกู้ยืมเงิน ซึ่งเป็นการขยายระยะเวลากู้ยืมเงินเบิกเกินบัญชีฯ จากปีงบประมาณ ๒๕๖๕ ที่กำหนดเวลาสิ้นสุดในวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๖ เพื่อให้ อ.ส.ค. มีแหล่งเงินเพียงพอรองรับการบริหารงานได้อย่างต่อเนื่อง ไม่หยุดชะงักในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งที่องค์กรมีเงินสดไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่ายที่ต้องชำระตามกำหนด และลดความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่องทางการเงินในระยะสั้น โดยคณะกรรมการ อ.ส.ค. มีมติเห็นชอบขยายระยะเวลากู้ยืมเงินเบิกเกินบัญชี ดังกล่าว ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๕

* คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๕ เห็นชอบการปรับเพิ่มราคาน้ำมันโคจาก ๑๙ บาท/กิโลกรัม เป็น ๒๐.๕๐ บาท/กิโลกรัม ตามที่ กษ. เสนอ

๕. เรื่อง รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๕ และรายงานผลการติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๓

คณะรัฐมนตรีรับทราบตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) เสนอรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๕ และรายงานผลการติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๓ ตามมติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (กก.วล.) ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๕ [เป็นการดำเนินการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๓ (๑๓) ที่บัญญัติให้ กก.วล. เสนอรายงานเกี่ยวกับสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมของประเทศต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๓ ที่ให้ ทส. รายงานความคืบหน้าในการดำเนินการตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมในปีก่อนหน้า] สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. รายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๕

๑.๑ สถานการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมระดับโลกและภูมิภาค อุณหภูมิโลกมีค่าเฉลี่ยสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง เกิดความร้อนสะสม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ เช่น น้ำแข็งขั้วโลกละลายระดับน้ำทะเลสูงขึ้น เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติที่ทำให้มีผู้เสียชีวิตและสร้างความเสียหายในหลายพื้นที่ โดยภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้รับการประเมินว่า มีความอ่อนไหวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและจะประสบปัญหาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศแบบสุดขั้วและเกิดคลื่นความร้อนมากที่สุด ขณะที่พื้นที่ป่าไม้ลดลงอย่างรวดเร็วจากการเพิ่มขึ้นของประชากรและการแผ้วถาง (เผาป่า) พื้นที่ป่าเพื่อการเกษตร ในส่วนของประเทศไทยได้มีการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ โดยมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม จำนวน ๑๑๙,๑๐๗.๔๖ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๘๔ ของงบประมาณ

ประจำปี ๒๕๖๕ (๓,๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท) (เพิ่มขึ้นจากปีงบประมาณ ๒๕๖๔)

๑.๒ สถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อมรายสาขา ในช่วง พ.ศ. ๒๕๖๔-๒๕๖๕ มีการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้น เช่น (๑) พลังงาน การผลิตพลังงานขั้นต้น^๑ และการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายลดลง^๒ โดยเฉพาะน้ำมันสำเร็จรูป ทำให้สัดส่วนการใช้พลังงานในภาพรวมมีประสิทธิภาพดีขึ้น ส่งผลให้การปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในภาคพลังงานลดลง (๒) ทรัพยากรน้ำ ปริมาณน้ำฝนและน้ำท่าเฉลี่ยทั้งประเทศเพิ่มขึ้น ส่งผลให้กักเก็บน้ำเพิ่มมากขึ้นปริมาณน้ำบาดาลคงที่และมีคุณภาพดีอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานที่ใช้บริโภคได้ (๓) ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรประมงเพิ่มขึ้น พื้นที่ป่าชายเลนเพิ่มขึ้น แนวปะการังมีสภาพสมบูรณ์ดี และสัตว์ทะเลหายากเกยตื้นลดลง (๔) ความหลากหลายทางชีวภาพ สำรวจพบสิ่งมีชีวิตพันธุ์ใหม่ในประเทศไทย ได้แก่ พืช ๒๙ ชนิด สัตว์ ๑๓ ชนิด และจุลินทรีย์ ๒ ชนิด และ (๕) สิ่งแวดล้อมชุมชน ชุมชนแออัดมีแนวโน้มลดลง สัดส่วนพื้นที่สีเขียวต่อจำนวนประชากรในกรุงเทพมหานครเพิ่มขึ้น และสาขาที่มีการ

เปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ควรเฝ้าติดตาม เช่น (๑) ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า พื้นที่ป่าไม้ลดลงโดยเฉพาะบริเวณภาคเหนือและสัตว์ป่ายังถูกคุกคามโดยเฉพาะสัตว์ป่าคุ้มครอง (๒) ทรัพยากรดินและการใช้ดิน คุณภาพดินส่วนใหญ่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และการนำเข้าปุ๋ยเคมีและวัตถุอันตรายทางเกษตรเพิ่มขึ้นและ (๓) สถานการณ์มลพิษพบว่า ปริมาณขยะมูลฝอยลดลงแต่ปริมาณขยะพลาสติกของเสียอันตรายจากชุมชน กากของเสียจากอุตสาหกรรมและมูลฝอยติดเชื้อเพิ่มขึ้น

๑.๓ การคาดการณ์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคต เช่น

ระยะสั้น (๑-๒ ปีข้างหน้า)	ระยะยาว (ในช่วง ๑๐ ปี ข้างหน้า)
(๑) การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินจากการขยายตัวของพืชเศรษฐกิจและชุมชน ซึ่งผันแปรตามราคาผลผลิตและความต้องการพลังงานในตลาด โดยเฉพาะปาล์ม น้ำมัน มันสำปะหลัง และอ้อย (๒) การปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากภาคพลังงานเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในสาขาการจราจรขนส่งและการผลิตไฟฟ้า และ (๓) ปัญหาขยะ ปริมาณขยะบรรจุภัณฑ์และมูลฝอยติดเชื้อจากชุมชนเพิ่มขึ้นจากการดำเนินชีวิตวิถีใหม่ การไม่คัดแยกขยะรวมถึงการท่องเที่ยวเริ่มฟื้นตัวที่เป็นปัจจัยกระตุ้นให้ขยะในแหล่งท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น	การเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยขับเคลื่อนด้านต่าง ๆ เช่น (๑) ด้านสังคมและวัฒนธรรม การนิยมสั่งซื้อสินค้าและอาหารแบบเดลิเวอรี่ ส่งผลให้มีปริมาณขยะบรรจุภัณฑ์เพิ่มขึ้นและกระจายในพื้นที่เป็นบริเวณกว้างและ (๒) ด้านเศรษฐกิจ การท่องเที่ยวที่เริ่มฟื้นตัวจะมีโอกาสทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเกิดความเสื่อมโทรม

๑.๔ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม ดังนี้

๑.๔.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายระยะสั้น (๑-๒ ปี) ได้แก่

ประเด็น	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
๑. การจัดการขยะมูลฝอยในแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลและชายฝั่ง	ควรมีกฎ ระเบียบเพื่อบังคับใช้กับผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้อง สร้างกลไกการประสานงานในระดับพื้นที่ ส่งเสริมการใช้ผลิตภัณฑ์และบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สำคัญ จูงใจให้เกิดการลดและคัดแยกขยะที่ต้นทาง เพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการขยะมูลฝอยอย่างเป็นระบบเพื่อไม่ให้มีขยะมูลฝอยตกค้างและหลุดรอดสู่สิ่งแวดล้อม
๒. การประเมินพื้นที่และกำหนดมาตรการคุ้มครองพื้นที่ที่มีความสำคัญหรือมีความอ่อนไหวทางสิ่งแวดล้อม	ควรมีการจัดทำเกณฑ์ประเมินพื้นที่ที่มีความสำคัญหรือมีความอ่อนไหวด้านสิ่งแวดล้อมและมาตรการจัดการที่เชื่อมโยงกับการประกาศเขตพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดการนำไปใช้อย่างเป็นรูปธรรม พร้อมเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายที่มีอยู่หรือการกำหนดมาตรการเพิ่มเติมโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายทางการปกครองหรือกฎหมายส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม
๓. การเผยแพร่และส่งเสริมการบริหารจัดการน้ำในระดับพื้นที่	ควรส่งเสริมกลไกและรูปแบบการจัดการน้ำที่มีอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ให้มีความเข้มแข็งมีการนำมาตรการปรับตัวโดยอาศัยระบบนิเวศ (Eco-based Adaptation: EbA) ^๓ มาปรับใช้ รวมทั้งการเผยแพร่และขยายผลรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างความพร้อมในการปรับตัวของกลุ่มเปราะบางและลดผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำ และองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (อบก.)	

๑.๔.๒ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายระยะยาว (๑๐ ปีข้างหน้า) ได้แก่

ประเด็น	ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
๑. การเพิ่มพื้นที่ป่าไม้และพื้นที่สีเขียวเพื่อดูดซับและกักเก็บคาร์บอนไดออกไซด์	เปิดโอกาสและจูงใจให้ภาคเอกชนและชุมชนที่มีความตื่นตัวมีส่วนร่วมในการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้เพื่อผลักดันให้การพัฒนาประเทศเข้าใกล้สู่ความเป็นกลางทางคาร์บอนตามที่กำหนดไว้
๒. การส่งเสริมบทบาทของภาคธุรกิจเอกชนในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก	ควรส่งเสริมและจูงใจภาคธุรกิจเอกชนลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ซึ่งส่วนใหญ่ยังมีข้อจำกัดในการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิตและการบริการ โดยเพิ่มโอกาสการเข้าถึงกลไกทางการเงินเพื่อการลงทุนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์และบริการให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน และสร้างโอกาสในการเข้าถึงระบบการจัดซื้อจัดจ้างสีเขียวของภาครัฐ
๓. การส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบต่อ	ควรสร้างความร่วมมือในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและเชื่อมโยงเครือข่ายแหล่งท่องเที่ยวชุมชนและการท่องเที่ยวเชิงเกษตรกับแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เพื่อลดการกระจุกตัวในแหล่งท่องเที่ยวหลัก และพัฒนาการจัดการสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยกำกับดูแลและพัฒนาศักยภาพของผู้ประกอบการท่องเที่ยวทุกระดับกำหนดมาตรการป้องกันและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวอย่างเข้มงวด
๔. ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมผู้บริโภคให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	ควรสื่อสารข้อมูลหรือให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมาย ออกแบบทางเลือก สร้างแบบอย่างและจูงใจให้เลือกกระทำในทิศทางที่ออกแบบไว้โดยไม่บังคับ โดยเน้นกลุ่มผู้บริหารองค์กร ผู้สูงอายุ สตรี คนรุ่นใหม่ และประชาชนทั่วไป เพื่อเป็นการลดผลกระทบจากพฤติกรรมการใช้ชีวิตประจำวัน เช่น การกิน การอยู่ การซื้อของใช้ของประชาชนที่ต้องการความสะดวกสบายเพิ่มขึ้น
หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมป่าไม้ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมควบคุมมลพิษ กรมประชาสัมพันธ์ ออบก. และองค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน)	

๒. รายงานผลการติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในรายงานสถานการณ์คุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๓

๒.๑ ผลการติดตามการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะเชิงนโยบายฯ จำนวน ๖๕ ข้อเสนอแนะ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวม ๕๒ หน่วยงาน ได้ดำเนินโครงการที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๔๖๘ โครงการ แบ่งการดำเนินโครงการเป็น ๓ ด้าน คือ (๑) ด้านกฎหมายและนโยบาย (๒) ด้านการบริหารจัดการ และ (๓) ด้านการสนับสนุน มีผลการดำเนินงานที่สำคัญ เช่น

ด้านกฎหมาย	ด้านการบริหารจัดการ	ด้านการสนับสนุน
ข้อเสนอแนะ (ทรัพยากรดินและการใช้ที่ดิน) : เร่งรัดการพิสูจน์สิทธิที่ดินและออกเอกสารสิทธิให้กับประชาชน โดยเฉพาะพื้นที่เกษตร		
สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (สคทช.) จัดที่ดินทำกินให้ชุมชน เพื่อให้ราษฎรผู้ยากไร้	กรมที่ดินได้ดำเนินโครงการสำรวจออกโฉนดที่ดินและรังวัดรูปแปลงโฉนดที่ดินให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน	สคทช. สร้างความรู้ความเข้าใจการขับเคลื่อนนโยบายการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน เพื่อให้หน่วยงานเจ้าของ

<p>และไม่มีที่ดินทำกินได้รับการจัดที่ดินทำกินในลักษณะแปลงรวม โดยรัฐรับรองการจัดการสิทธิของชุมชนให้ถูกต้องตามกฎหมายในรูปแบบสหกรณ์หรือรูปแบบอื่นที่เหมาะสม ซึ่งที่ดินนั้นยังคงเป็นของรัฐ</p>	<p>และโครงการสำรวจการออกโฉนดที่ดินเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อให้ประชาชนได้รับการคุ้มครองสิทธิในที่ดินและการใช้ประโยชน์ในที่ดินลดปัญหาข้อพิพาทในเรื่องแนวเขตที่ดิน</p>	<p>พื้นที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถขับเคลื่อนการจัดที่ดินทำกินให้ชุมชน</p>
<p>ข้อเสนอแนะ (ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) : ส่งเสริมและรณรงค์ให้มีการใช้เครื่องมือประมง วิธีการทำประมงและพื้นที่ทำการประมงที่เหมาะสม เพื่อป้องกันและลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อแหล่งที่อยู่อาศัยแนวปะการัง หญ้าทะเล สัตว์ทะเลหายาก และสัตว์ทะเลอื่น</p>		
<p>กรมประมงได้ออกประกาศกรมประมงเรื่อง ข้อกำหนดให้ผู้ประกอบกิจการการเพาะเลี้ยงจระเข้ซึ่งเป็นกิจการการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำควบคุมภายในเขตเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ตามมาตรา ๗๗ แห่งพระราชกำหนดการประมงพ.ศ. ๒๕๕๘ ต้องแจ้งการประกอบกิจการ พ.ศ. ๒๕๖๓ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ และได้จัดทำร่างแผนการบริหารจัดการประมงของไทย (Marine Fisheries Management Plan: FMP) [คณะรัฐมนตรีมีมติ (๓ พฤษภาคม ๒๕๖๕) เห็นชอบแผนฯ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ]</p>	<p>กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งได้ดำเนินโครงการป้องกันและปราบปรามรองรับแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาคาการประมงผิดกฎหมาย โดยลงพื้นที่ติดตามการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทำการประมงผิดกฎหมายและปฏิบัติการเก็บกู้เครื่องมือประมง ประเภทอวนขนาดใหญ่ที่ตกปกคลุมแนวปะการัง</p>	<p>กรมประมงได้ดำเนินโครงการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาเครื่องมือประมงที่มีผลกระทบต่อพะยูนเพื่อลดสาเหตุการตายของพะยูนที่เกิดจากการติดเครื่องมือของชาวประมงและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ และสัตว์ทะเลหายาก และสนับสนุนเศรษฐกิจสีน้ำเงิน^๔ ของอ่าวไทยผ่านวิธีการเข้าถึงเชิงนิเวศวิทยาด้านการประมง เพื่อให้การบริหารจัดการประมงในอ่าวไทยได้รับการปรับปรุง โดยจะช่วยแก้ไขปัญหาล้างในสิ่งที่ภาคการประมงในพื้นที่อ่าวไทยกำลังเผชิญ</p>
<p>ข้อเสนอแนะ [สถานการณ์มลพิษ (ขยะมูลฝอย ของเสียอันตราย มูลฝอยติดเชื้อ และสารอันตราย)] : ส่งเสริมการเปลี่ยนขยะเป็นพลังงาน โดยเลือกเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับแต่ละพื้นที่ เช่น เตาเผาขยะ การผลิตก๊าซชีวภาพจากหลุมฝังกลบ และการผลิตเชื้อเพลิงขยะ และส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้าร่วมลงทุนในการจัดการขยะเพื่อเปลี่ยนขยะเป็นพลังงาน เนื่องจากมีความเชี่ยวชาญในการบริหารเทคโนโลยีและงบประมาณ โดยภาครัฐต้องสร้างแรงจูงใจ ผลตอบแทนทางธุรกิจกฎหมาย เพื่อให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น รวมถึงพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญ</p>		
<p>สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สป. ทส.) จัดทำประกาศจังหวัด เรื่อง มาตรการลดและคัดแยกขยะมูลฝอยในหน่วยงานภาครัฐ เพื่อแจ้งส่วนราชการภูมิภาคให้ลดการใช้ถุงพลาสติกหูหิ้ว แก้วน้ำ พลาสติกใช้ครั้งเดียว โฟมบรรจุอาหารและหลอดพลาสติก คัดแยกขยะต้นทางในหน่วยงานภาครัฐ รวมถึง</p>	<p>สป. ทส. สำรวจข้อมูลและติดตามการจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำจัดขยะที่ไม่ถูกหลักสุขาภิบาลเพื่อกำหนดเป็นนโยบายของจังหวัดในการปิดบ่อขยะที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ เพื่อนำขยะเข้าสู่โรงไฟฟ้าขยะร้อยละ ๑๐๐ และประสานความร่วมมือในการกำกับติดตามการดำเนินงานตามแผนจัดการขยะ</p>	<p>สป. ทส. ดำเนินงานจัดกิจกรรมโครงการคนไทยไร้ e-waste โดยประชาสัมพันธ์เชิญชวนประชาชนและหน่วยงานราชการรวบรวมซากโทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์ต่อพ่วง เพื่อส่งบริษัทเอกชนกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการไม่ให้มีขยะอิเล็กทรอนิกส์ตกค้างและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม</p>

ดำเนินการเก็บข้อมูลและรายงานผ่านระบบ E-Report รายเดือน	มูลฝอยและของเสียอันตรายในพื้นที่จังหวัด โดยตรวจประเมินคุณภาพน้ำชะขยะ ^๕ น้ำผิวดิน และน้ำใต้ดิน เพื่อเฝ้าระวังและป้องกันการเกิดปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมที่บ่อ	
--	--	--

๒.๒ อุปสรรคและข้อจำกัดในการดำเนินโครงการและกิจกรรมและแนวทางการแก้ไขปัญหาและการดำเนินโครงการในระยะต่อไป เช่น

อุปสรรคและข้อจำกัด	แนวทางแก้ไขปัญหา
๑. รูปแบบการจัดเก็บข้อมูลในระบบฐานข้อมูลของแต่ละหน่วยงานแตกต่างกัน จึงไม่สามารถเชื่อมโยงกันได้	พัฒนาระบบฐานข้อมูลที่มีรูปแบบหรือแพลตฟอร์มที่เป็นสากลมีความปลอดภัย และเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศในการเข้าถึงข้อมูลได้สะดวกและใช้งานได้ง่าย
๒. การปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านสิ่งแวดล้อมมีการบูรณาการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องค่อนข้างน้อย	ควรทำความเข้าใจเรื่องขอบเขตความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานให้ชัดเจน และสร้างความเข้าใจระหว่างหน่วยงานให้สามารถร่วมสนับสนุนกันในการปฏิบัติงานพร้อมจัดทำวิธีการและขั้นตอนการทำงานอย่างเป็นระบบ
๓. การจัดสรรงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมเชิงพื้นที่ซึ่งได้รับงบประมาณจำกัดตลอดจนการโอนงบประมาณล่าช้า ทำให้ไม่สามารถดำเนินงานได้ตามแผนงานและไม่ต่อเนื่อง ทำให้เกิดข้อจำกัดในการสำรวจพื้นที่และการศึกษาวิจัย	ตรวจสอบช่วงเวลาการจัดสรรงบประมาณ พร้อมวางแผนการเบิกจ่ายให้เหมาะสมตั้งแต่ก่อนเริ่มดำเนินการเพื่อลดข้อจำกัดการเบิกจ่ายงบประมาณ
๔. อุปกรณ์ สิ่งก่อสร้าง เทคโนโลยีที่ใช้ในการปฏิบัติงานชำรุดและเสื่อมสภาพตามอายุการใช้งานและไม่ได้รับการบำรุงดูแลรักษาอย่างเหมาะสมทำให้ไม่สามารถเดินระบบและนำมาใช้แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น อุปกรณ์การขุดเจาะน้ำบาดาลและระบบบำบัดน้ำเสียรวม	ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อการซ่อมบำรุงหรือดูแลรักษาไว้ด้วยเพื่อให้การแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมโดยใช้อุปกรณ์ดังกล่าวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

^๑พลังงานขั้นต้น หมายถึง พลังงานเชื้อเพลิงที่ปรากฏในธรรมชาติ อาจยังไม่อยู่ในรูปที่ใช้ประโยชน์ได้ โดยการผลิตพลังงานขั้นต้นหมายถึงการผลิตน้ำมันดิบ คอนเดนเสท (ก๊าซธรรมชาติที่อยู่ในสถานะก๊าซเมื่ออยู่ใต้ดิน แต่เปลี่ยนสถานะเป็นของเหลวเมื่ออยู่บนผิวดิน) ก๊าซธรรมชาติ ลิกไนต์ (ถ่านหิน ซึ่งเป็นเชื้อเพลิงสำหรับให้ความร้อน) และพลังน้ำ

^๒พลังงานขั้นสุดท้าย หมายถึง พลังงานที่เกิดจากการนำพลังงานขั้นต้นมาแปรรูป ปรับปรุงคุณภาพให้สามารถใช้งานได้หลากหลายหรือมีประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น พลังงานปิโตรเลียมและพลังงานไฟฟ้า

^๓การปรับตัวโดยอาศัยระบบนิเวศ (Eco-based Adaptation: EbA หมายถึง การใช้ความหลากหลายทางชีวภาพและประโยชน์ต่าง ๆ จากระบบนิเวศเป็นส่วนหนึ่งของแนวทางปรับตัวในภาพรวม เพื่อช่วยให้มนุษย์สามารถรับมือกับผลกระทบเชิงลบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้

^๔เศรษฐกิจสีน้ำเงิน หมายถึง แนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่างยั่งยืนโดยให้ความสำคัญกับท้องถิ่นและชุมชนเพื่อให้มีการดำรงชีพและดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืน

น้ำชะขยะ คือ น้ำเสียที่มีความเข้มข้นสูงที่มาจากการซึมของน้ำฝนและความชื้นผ่านของเสียในหลุมฝังกลบ ซึ่งน้ำชะขะนั้นเป็นตัวกลางในการดูดซับสารอาหารและสารปนเปื้อนจากของเสียซึ่งก่อให้เกิดอันตรายต่อแหล่งน้ำที่รองรับ

๖. เรื่อง ขออนุมัติดำเนินโครงการอ่างเก็บน้ำแม่ตาช้าง จังหวัดเชียงราย

คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติให้ กษ. โดยกรมชลประทานดำเนินโครงการอ่างเก็บน้ำแม่ตาช้าง จังหวัดเชียงราย มีกำหนดแผนงานโครงการ ๓ ปี (ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๖๙) กรอบวงเงินงบประมาณโครงการทั้งสิ้น ๑,๓๒๕.๒๘๕ ล้านบาท และมอบหมายให้สำนักงบประมาณ (สงป.) พิจารณาสันนิษฐานงบประมาณเพื่อการดำเนินโครงการให้เป็นไปตามแผนงานต่อไป

สาระสำคัญ

๑. กษ. โดยกรมชลประทานได้ดำเนินการจัดทำโครงการอ่างเก็บน้ำแม่ตาช้าง จังหวัดเชียงราย เพื่อใช้เป็นแหล่งกักเก็บน้ำต้นทุนเพื่อบรรเทาปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภคของราษฎร จำนวน ๔,๗๗๕ ครัวเรือน ในพื้นที่ตำบลป่าแดด อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ในช่วงฤดูแล้ง รวมทั้งเป็นการบรรเทาปัญหาอุทกภัยอันเนื่องมาจากปริมาณน้ำที่หลากลงมาที่ห้วยแม่ตาช้างและล้นตลิ่งเข้าท่วมพื้นที่เกษตรของราษฎรใน ๘ หมู่บ้าน ของตำบลป่าแดด และบางส่วนของตำบลศรีถ้อยและตำบลแม่พริก โดยคาดว่า มีพื้นที่รับประโยชน์ในฤดูฝนกว่า ๑๗,๒๐๐ ไร่ ซึ่งโครงการดังกล่าวสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี และแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ด้านที่ ๒ การสร้างความมั่นคงของน้ำภาคการผลิต ประกอบกับ คณะกรรมการทรัพยากรน้ำแห่งชาติ (กนช.) ในการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๓ ได้มีมติเห็นชอบในหลักการโครงการฯ ด้วยแล้ว สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ประเด็น	รายละเอียด
วัตถุประสงค์และประโยชน์ที่ประชาชนได้รับ	เป็นแหล่งกักเก็บน้ำไว้ใช้ในการเพาะปลูกและอุปโภคบริโภคของประชาชนในฤดูแล้ง ตลอดจนช่วยบรรเทาปัญหาอุทกภัยในฤดูฝน สามารถเป็นแหล่งเพาะพันธุ์และอนุรักษสัตว์น้ำ รวมทั้งเพื่อการอนุรักษ์และรักษาสภาพต้นน้ำลำธารฟื้นฟูสภาพป่าไม้ให้ดีขึ้น
องค์ประกอบโครงการฯ	๑. เขื่อนดินชนิด Zone Type ^๑ ความกว้างสันเขื่อน ๑๐ เมตร ความยาวเขื่อน ๖๕๗ เมตร ความสูงเขื่อน ๔๒ เมตร ปริมาณน้ำระดับเก็บกัก ๓๒ ล้านลูกบาศก์เมตร ที่ระดับเก็บกัก +๕๑๙.๐๐๐ เมตร (ระดับน้ำทะเลปานกลาง) ปริมาณน้ำท่าเฉลี่ยต่อปี ๓๙.๙๒ ล้านลูกบาศก์เมตร ๒. อาคารระบายน้ำล้นชนิดของอาคาร Side Channel Spillway ^๒ ความยาว ๗๐ เมตร สามารถระบายน้ำได้สูงสุด ๒๕๙.๕๐ ลูกบาศก์เมตร/วินาที ๓. อาคารท่อระบายน้ำลงลำน้ำเดิมชนิดท่อ Steel Liner หุ้มด้วยคอนกรีตขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๒ เมตร ความยาว ๒๗๖.๕๕ เมตร
ที่ตั้งโครงการฯ	๑. เขื่อนหัวงานและอ่างเก็บน้ำของโครงการฯ ตั้งอยู่บริเวณบ้านใหม่เจริญ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลป่าแดด อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวอยู่ในพื้นที่ป่าทั้งหมด จำนวน ๑,๖๙๖ ไร่ ๒ งาน ๓๗ ตารางวา ประกอบด้วย ๑.๑ ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่ลาวฝั่งซ้าย จำนวน ๑,๕๙๕ ไร่ ๑ งาน ๑๒ ตารางวา [ประกอบด้วย (๑) พื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์เพิ่มเติม (โซน C) จำนวน ๘๖๔ ไร่ ๓ งาน ๔๑ ตารางวา ทั้งนี้ในบริเวณดังกล่าวมีพื้นที่ทับซ้อนแปลงปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ FPT ๓๐/๖ จำนวน ๘๖ ไร่ ซึ่งคณะกรรมการพิจารณากรณีขอใช้ประโยชน์พื้นที่ป่าไม้ทับพื้นที่สวนป่าในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ได้กำหนดค่าชดเชยที่กรมชลประทานต้องจ่ายให้กรมป่าไม้ วงเงิน ๓.๗๘ ล้านบาท และ (๒) เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (โซน E) ^๓ จำนวน ๗๓๐ ไร่ ๑ งาน ๗๑ ตารางวา]

	<p>๑.๒ ป่าไม้ถาวร ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๓๖ จำนวน ๑๐๑ ไร่ ๑ งาน ๒๕ ตารางวา โดยกรมชลประทานได้ดำเนินการขออนุญาตใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติซึ่งคณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นประธานกรรมการ) เห็นชอบแล้วเมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๕ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเห็นชอบให้ กรมชลประทานใช้พื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติและพื้นที่ป่าไม้ถาวรแล้วเมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๕</p> <p>๒. พื้นที่ชลประทาน โครงการฯ สามารถส่งน้ำให้พื้นที่ชลประทาน ๑๒,๘๖๕ ไร่^๔ (พื้นที่ชลประทานปัจจุบัน ๔,๕๖๐ ไร่ และพื้นที่ชลประทานเปิดใหม่ ๘,๓๐๕ ไร่) สามารถส่งน้ำไปช่วยเหลือให้กับพื้นที่การเกษตร จำนวน ๑๗,๒๐๐ ไร่ และครอบคลุมการอุปโภค-บริโภคของประชาชน ๔,๗๗๕ ครัวเรือน ในพื้นที่ตำบลป่าแดด บางส่วนของตำบลศรีถ้อยและบางส่วนของตำบลแม่พริก อำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย</p>
<p>ระยะเวลา ดำเนินโครงการ</p>	<p>๓ ปี (ปีงบประมาณ ๒๕๖๗ - ๒๕๖๙)</p>
<p>แผนปฏิบัติการ</p>	<p>ภายหลังคณะรัฐมนตรีมีมติโครงการฯ กษ. มีแผนการดำเนินการ ดังนี้</p> <p>๑. ระยะเวลา ๓ เดือน : ดำเนินการตรวจสอบบัญชีคำรื้อย้ายทรัพย์สินเพื่อการชลประทานบริเวณที่จะก่อสร้างโครงการทั้งหมด</p> <p>๒. ระยะเวลา ๖ เดือน : จำคำรื้อย้ายทรัพย์สินบริเวณที่ดินและเตรียมความพร้อมในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง</p> <p>๓. ระยะเวลา ๙ - ๑๒ เดือน : ดำเนินการก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำแม่ตาช้าง จังหวัดเชียงราย</p>
<p>สถานภาพ โครงการฯ</p>	<p>๑. การออกแบบโครงการฯ : ทำนบดินหัวงานและอาคารประกอบออกแบบแล้วเสร็จในปี ๒๕๖๔</p> <p>๒. การจัดหาที่ดิน : อยู่ระหว่างเตรียมดำเนินการจัดหาที่ดินโดยจะเร่งรัดให้แล้วเสร็จในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๖๗</p> <p>๓. การดำเนินการด้านการมีส่วนร่วม : กรมชลประทานได้มีการประชาสัมพันธ์ มวลชนสัมพันธ์ และการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยมีประชุมปฐมนิเทศ ๑ ครั้ง และประชุมกลุ่มย่อย จำนวน ๒ ครั้ง และประชุมปัจฉิมนิเทศ เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการดำเนินโครงการฯ</p> <p>๔. รายงาน EIA : กรมชลประทานจัดทำรายงาน EIA แล้วเสร็จเมื่อเดือนเมษายน ๒๕๖๓ โดย คชก. เห็นชอบในหลักการ เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๖๓ และกรมชลประทานได้แก้ไขรายงาน EIA ฉบับสมบูรณ์ส่งให้สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ทส.) พิจารณาแล้ว เมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๖๓</p> <p>ทั้งนี้ กรมชลประทานได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันแก้ไขและติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIMP)^๖ (แผน EIMP) ด้วยแล้ว ซึ่งประกอบด้วย (๑) แผนปฏิบัติการป้องกันแก้ไขและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม มีกิจกรรมที่สำคัญ เช่น การปลูกป่าทดแทน การสร้างฝายชะลอน้ำ (๒) แผนปฏิบัติการป้องกันแก้ไขผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม มีกิจกรรมที่สำคัญ เช่น การป้องกันการเสื่อมโทรมคุณภาพดิน การส่งเสริมเกษตรที่สูง การส่งเสริมความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรน้ำ และ (๓) แผนปฏิบัติการติดตามตรวจสอบผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม มีกิจกรรมที่สำคัญ เช่น การตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดิน-ใต้ดิน การติดตามนิเวศทางน้ำและการประมง การติดตามควบคุมและเฝ้าระวังด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ การดำเนินการตาม</p>

	แผน EIMP จะใช้การบูรณาการจากหลายหน่วยงาน ได้แก่ กรมชลประทาน กรมประมง กรมพัฒนาที่ดิน กรมป่าไม้ กรมอนามัย และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
การวิเคราะห์ทางเศรษฐศาสตร์	วิเคราะห์ ณ อัตราคิดลดร้อยละ ๘ ดังนี้ ๑. มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (NPV) ๓๔๙.๑๓ ล้านบาท ๒. อัตราผลประโยชน์ต่อค่าลงทุน (B/C Ratio) ๑.๒๒ ๓. อัตราผลตอบแทนด้านเศรษฐกิจ (EIRR) ร้อยละ ๑๐.๐๖
งบประมาณ	ใช้งบลงทุนรวม ๑,๓๒๕.๒๘๕ ล้านบาท ประกอบด้วย ๑. ค่าก่อสร้างทำนบดินห้วยงานและอาคารประกอบ วงเงิน ๘๔๗ ล้านบาท ๒. ค่าชดเชยที่ดิน ^๑ วงเงิน ๓๓๐ ล้านบาท ๓. งบประมาณตามแผน EIMP ๑๔๘.๒๘๕ ล้านบาท

๒. กษ. แจ้งว่า ทส. พิจารณาแล้วเห็นชอบให้ กษ. ดำเนินโครงการฯ แล้ว และขอให้ผู้ขออนุญาตปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมอย่างเคร่งครัด และปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๖ กรณีการดำเนินโครงการใด ๆ ของหน่วยงานรัฐที่มีความจำเป็นต้องเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่า และจะต้องมีการปลูกป่าทดแทนเพื่อการอนุรักษ์หรือรักษาสภาพแวดล้อมของพื้นที่ ให้พิจารณาจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการปลูกป่าทดแทนให้กับหน่วยงานของรัฐเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานของรัฐที่เป็นผู้ดำเนินการปลูกป่าตามเงื่อนไขและหลักเกณฑ์ที่ กก.วล. กำหนด โดยถือเป็นค่าใช้จ่ายส่วนหนึ่งของโครงการนั้น ๆ ด้วย (กษ. ตั้งงบประมาณในการปลูกป่าทดแทนไว้แล้ว ในแผน EIMP จำนวน ๓๕.๓๑ ล้านบาท โดยให้กรมป่าไม้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ)

^๑ เชื่อนดินแบ่งได้ออกเป็น ๒ ประเภท ตามชนิดของวัสดุที่นำมาใช้ก่อสร้างตัวเขื่อน ได้แก่ (๑) เชื่อนดินถมชนิดเนื้อเดียว (Homogeneous Dam) ซึ่งเหมาะกับการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก และ (๒) เชื่อนดินถมชนิดแบ่งส่วน (Zone Type Dam) เป็นเขื่อนที่ใช้ดินหลายประเภทมาก่อสร้างเป็นตัวเขื่อน ในส่วนแกนของเขื่อนจะใช้ดินประเภทที่บ้น้ำ เชื่อนประเภทดังกล่าวมีคุณสมบัติในเรื่องการทรุดตัวน้อย ซึ่งเขื่อนและอ่างเก็บน้ำส่วนใหญ่ของกรมชลประทานเป็นเขื่อนดินชนิด Zone Type

^๒ ทางระบายน้ำล้นแบบไหลด้านข้าง (Side Channel Spillway) จะสร้างอยู่ด้านข้างของอ่างเก็บน้ำ เหมาะสมกับอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง

^๓ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๐ และ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๕ ได้มีการจำแนกพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเป็นเขตต่าง ๆ ตามการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ โดยแบ่งออกเป็น ๓ เขต คือ ป่าเพื่อการอนุรักษ์เพิ่มเติม (โซน C) เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (โซน E) และเขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร (โซน A) ซึ่งต่อมามีมติเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๔ กำหนดให้โครงการเขื่อนหรืออ่างเก็บน้ำที่มีพื้นที่โครงการอยู่ในพื้นที่ป่าอนุรักษ์เพิ่มเติม ตั้งแต่ ๕๐๐ ไร่ ขึ้นไป ต้องจัดทำรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) เสนอคณะกรรมการผู้ชำนาญการ (คชก.) พิจารณาให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ ในส่วนของการอนุญาตให้ส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรของรัฐเข้าทำประโยชน์ภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติที่กำหนดให้เป็นพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์เพิ่มเติมนั้นเป็นอำนาจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๓๗

^๔ อ้างอิงจากรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม โครงการอ่างเก็บน้ำแม่ตาช้าง ฉบับเดือนกันยายน ๒๕๖๓ โดยในส่วนของการก่อสร้างระบบชลประทาน กรมชลประทานแจ้งว่า มีแผนงานที่จะดำเนินการก่อสร้างในปีที่ ๓ ของช่วงการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำแม่ตาช้างด้วยการปรับปรุงระบบฝายและคลองส่งน้ำเดิม (ระบบเหมืองฝายห้วยบ่อส้มและฝายหลวง) และก่อสร้างระบบท่อส่งน้ำใหม่เป็นระบบฝังท่อใต้ดินขนานไปกับแนวถนนซึ่งจะส่งผลกระทบต่อที่ดินทำกินของราษฎรน้อยที่สุด

^๖ แผนปฏิบัติการป้องกันแก้ไขและติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIMP) คือ แผนที่กำหนดการดำเนินงานแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามรายงาน EIA รวมถึงกำหนดการติดตามการดำเนินงานแก้ไขดังกล่าว

^๗ กษ. แจ้งอย่างไม่เป็นทางการว่า การชดเชยดังกล่าวเป็นไปตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๓๒ โดยรัฐจะจ่ายค่าขนย้ายทรัพย์สินแก่ประชาชนที่เข้าไปครอบครองหรือใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติโดยไม่มีเอกสารสิทธิซึ่งสำหรับโครงการฯ คณะกรรมการพิจารณาการใช้ประโยชน์ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๖๕ มีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะกรณีราษฎรที่อยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ตามโครงการจัดทำแผนการบริการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ระดับพื้นที่ จำนวน ๘๔ ราย ที่มีหนังสือแจ้งความประสงค์ขอรับค่ารื้อถอน ขนย้ายพืชผล อาสินอื่น หรือค่าใช้จ่ายอื่น ๆ (ถ้ามี) ในพื้นที่บริเวณดังกล่าวหากมีค่าชดเชยของภาครัฐที่จะดำเนินโครงการอ่างเก็บน้ำแม่ตาช้างต่อไป

๗. เรื่อง ขอความเห็นชอบให้กรมป่าไม้ส่งมอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเสื่อมโทรม “ป่าสวนเมียง” เนื้อที่ประมาณ ๓๖๑ ไร่ ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม นำไปดำเนินการตามกฎหมายปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้กรมป่าไม้ส่งมอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเสื่อมโทรม “ป่าสวนเมียง” เนื้อที่ประมาณ ๓๖๑ ไร่ ให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) นำไปดำเนินการตามกฎหมายปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมต่อไปตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กษ.) เสนอ

สาระสำคัญ

๑. เมื่อปี ๒๕๓๖ กรมป่าไม้ได้ส่งมอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ “ป่าสวนเมียง” เนื้อที่ ๘๑,๑๒๒.๕๐ ไร่ ให้ ส.ป.ก. นำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๓๖ (เห็นชอบในหลักการและวิธีการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรที่ครอบครองทำประโยชน์ที่ดินในเขตป่าสงวนแห่งชาติและป่าไม้ถาวร รวมถึงการกำหนดให้กรมป่าไม้ส่งมอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่เสื่อมโทรมให้ ส.ป.ก. เพื่อนำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดิน)^๘ โดยก่อนส่งมอบพื้นที่กรมป่าไม้และ ส.ป.ก. ได้มีการสำรวจพื้นที่และทำข้อตกลงร่วมกันให้มีการกันพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ “ป่าสวนเมียง” ในพื้นที่ส่วนที่ไม่เหมาะที่จะนำไปทำประโยชน์หรือนำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกลับคืนให้กรมป่าไม้ เนื้อที่ ๒๓,๒๑๕ ไร่ ซึ่งทำให้พื้นที่ดังกล่าวยังเป็นป่าสงวนแห่งชาติ (รวมถึงพื้นที่ ๓๖๑ ไร่ในเรื่องนี้ด้วย) ส่วนที่เหลือได้มีการประกาศเขตปฏิรูปที่ดินตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินเมื่อปี ๒๕๔๐

๒. เมื่อวันที่ ๗ กรกฎาคม ๒๕๔๑ คณะกรรมาการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิษณุโลกได้มีมติอนุญาตให้สมาชิกสมาคมทหารผ่านศึกพิการแห่งประเทศไทย จำนวน ๑๖ ราย และราษฎรทั่วไป จำนวน ๑๘ ราย รวม ๓๔ ราย ที่เข้าร่วมโครงการจัดที่ดินให้แก่สมาชิกสมาคมทหารผ่านศึกพิการแห่งประเทศไทย เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน หมู่ที่ ๑๓ ตำบลบ้านดง อำเภอชาติตระการ จังหวัดพิษณุโลก รายละเอียดประมาณ ๑๐ ไร่ โดยเข้าใจว่าพื้นที่โครงการดังกล่าวเป็นพื้นที่ “ป่าสวนเมียง” ที่กรมป่าไม้ส่งมอบให้ ส.ป.ก. เพื่อนำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินและประกาศเขตปฏิรูปที่ดินแล้ว เนื่องจากเกิดความคลาดเคลื่อนในการจัดทำแผนที่

๓. เมื่อปี ๒๕๔๖ ได้มีการตรวจสอบและพบว่าพื้นที่ที่มีการจัดที่ดินตามโครงการดังกล่าวมีที่ดินบางส่วนอยู่ในพื้นที่กันคืนกรมป่าไม้เนื้อที่ประมาณ ๓๖๑ ไร่ ซึ่งมีผู้ได้รับผลกระทบจากกรณีดังกล่าว จำนวน ๓๔ ราย ต่อมาในปี ๒๕๕๙ ได้มีการร้องเรียนขอความเป็นธรรมต่อนายกรัฐมนตรีและผู้ตรวจการแผ่นดิน ซึ่งผู้ตรวจการแผ่นดินเห็นควรให้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัดพิษณุโลกพิจารณาขยายเขตปฏิรูปที่ดิน

๔. กรมป่าไม้และ ส.ป.ก. ได้ประชุมร่วมกันเมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๖๑ ซึ่งกรมป่าไม้ไม่ขัดข้องที่ ส.ป.ก. จะนำพื้นที่ดังกล่าวมาดำเนินการปฏิรูปที่ดิน และคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม [นายวิวัฒน์ ศัลยกำธร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในขณะนั้น เป็นประธาน] ในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบให้ ส.ป.ก. นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติส่งมอบพื้นที่ประมาณ ๓๖๑ ไร่ ให้แก่ ส.ป.ก. นำไปดำเนินการปฏิรูปที่ดิน และ

คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (นายกรัฐมนตรี เป็นประธาน) ในคราวประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๕ เห็นชอบให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา

^๑ มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวถูกยกเลิกไปตามคณะรัฐมนตรีมีมติ (๒๒ สิงหาคม ๒๕๓๘)
